

WYROK

W I M I E N I U

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Komorowski

Protokolant: sekr. sąd. Agata Gorzałczany

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Bogusława Tupaja

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2014 roku

sprawy **T. M. (M.)**

oskarżonego o przestępstwo z art. 177 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 5 czerwca 2014 roku, sygn. akt VIII K 284/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu do ponownego rozpoznania

SSO Jarosław Komorowski

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 czerwca 2014 roku Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, w sprawie o sygn. akt VIII K 284/14 uznał T. M. za winnego tego, że w dniu 12 grudnia 2013 roku około godziny 09:45 w P. na ulicy (...), 20 metrów od skrzyżowania z ulicą (...), nieumyślnie naruszył zasadny bezpieczeństwa w ruchu lądowym, powodując nieumyślnie wypadek drogowy w ten sposób, że kierując samochodem marki M. o nr rej. (...), zbliżając się do oznakowanego znakiem (D-6a) „przejazdu dla rowerzystów”, nie zachował szczególnej ostrożności, nie ustąpił pierwszeństwa i doprowadził do potrącenia rowerzysty K. K. (1), który przejeżdżał po tym przejeździe z lewej strony na prawą, a w wyniku wypadku doznał obrażeń ciała w postaci złamania trzonu kręgu piersiowego Th-12 oraz ogólnego potłuczenia ciała i rozstrój zdrowia na czas dłuższy niż 7 dni, tj. przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 177 § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku), której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres lat 5 tytułem próby (pkt 2 wyroku). Ponadto, w punkcie 3. wyroku, Sąd Rejonowy na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego T. M. środek karny w postaci nawiązki w kwocie 1.500 zł na rzecz pokrzywdzonego K. K. (1).

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 4. wyroku, obciążając nimi oskarżonego.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego T. M., zaskarżając go w całości na korzyść oskarżonego.

Zaskarżonemu wyrokowi apelujący zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która ma wpływ na treść orzeczenia, a która polega na naruszeniu przepisu art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., skutkiem czego Sąd I instancji dokonał błędnych ustaleń faktycznych,

tj. przyjął, iż zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, iż oskarżony T. M. dokonał zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu, podczas gdy w ocenie obrońcy materiał ów prowadzi do wniosku, iż oskarżony przestępstwa tego nie dopuścił się,

ewentualnie:

2. obrazę przepisów postępowania, która ma wpływ na treść orzeczenia, a która polega na naruszeniu przepisu art. 2 k.p.k. w zw. z art. 74 k.p.k. i 167 k.p.k., poprzez zaniechanie przez Sąd I instancji przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych dla ustalenia przebiegu zdarzenia z dnia 12 grudnia 2013 roku.

Wobec powyższego obrońca oskarżonego wniósł o :

1. zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 5 czerwca 2014 roku i uniewinnienie oskarżonego od przypisanego mu czynu,

ewentualnie:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu i przekazanie sprawy temuż Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się zasadna i musiała skutkować wydaniem orzeczenia o charakterze kasatoryjnym.

Ustosunkowując się do podniesionych w apelacji obrony zarzutów wskazać należy, że przeprowadzona kontrola odwoławcza potwierdziła, iż Sąd I instancji dopuścił się obrazy norm proceduralnych mającej wpływ na treść orzeczenia. W szczególności stwierdzono wadliwość procedowania w zakresie postępowania dowodowego, gdyż Sąd nie wyczerpał dostępnych mu możliwości uzyskania dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia tej sprawy oraz nie poczynił ustaleń faktycznych w zakresie okoliczności, które dla wydania w niniejszej sprawie orzeczenia były kluczowe.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie zostały poczynione niemal wyłącznie w oparciu o analizę twierdzeń oskarżonego M. i pokrzywdzonego K., przedstawiających odmienny mechanizm zaistnienia wypadku drogowego, którego byli uczestnikami. Analiza uszkodzeń samochodu oskarżonego utwierdziła Sąd Rejonowy w przekonaniu, że do zderzenia z rowerzystą doszło w trakcie ruchu pojazdu, a nie w momencie gdy oskarżony zatrzymał samochód. Wobec tego Sąd I instancji uznał, że wyjaśnienia oskarżonego w zasadniczym zakresie nie polegają na prawdzie i ustalił stan faktyczny przede wszystkim w oparciu o wersję zdarzenia przedstawioną przez K. K. (1).

W tym miejscu przypomnieć należy, że dowody o charakterze osobowym - zwłaszcza w sprawach dotyczących wypadków, czy kolizji drogowych, a więc zdarzeń o bardzo dynamicznym charakterze, wiążących się z ogromnym stresem u osób w nich uczestniczących, a dodatkowo obciążonych obawą o subiektywne relacjonowanie przebiegu zdarzenia przez te osoby podyktowane chęcią uniknięcia odpowiedzialności karnej – należało traktować z dużą dozą ostrożności, a w szczególności analizować je w powiązaniu z innymi dostępnymi dowodami. Dla dokonania weryfikacji przedstawionej przez świadków wersji zdarzenia, bardzo istotnymi, czy wręcz kluczowymi dowodami są prawidłowo wykonane policyjne oględziny i szkic miejsca zdarzenia, a także materiał fotograficzny obrazujący to miejsce, w tym powypadkowe ustawienia obu pojazdów i ich uszkodzenia. Należy wyraźnie podkreślić, że jeżeli zostały prawidłowo zebrane i ocenione wymienione wyżej dowody i znalazły one odzwierciedlenie w osobowym materiale dowodowym, Sąd I instancji może samodzielnie dokonać rozstrzygnięcia, uznając, iż w sprawie wyjaśnione zostały wszelkie wątpliwości, bądź też, w przypadku istnienia wątpliwości, zwrócić się o ekspertyzę do biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych.

W okolicznościach niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, że zebrany w ramach policyjnych czynności materiał dowodowy nie jest wystarczający do ustalenia przebiegu zdarzenia będącego przedmiotem karnoprawnego osądu. Wprawdzie na miejscu zdarzenia przeprowadzono jego oględziny i utrwalono uszkodzenia obu pojazdów, jednakże nie zabezpieczono ani śladów hamowania samochodu ani powypadkowego usytuowania samochodu i roweru. Natomiast wyłącznie w oparciu o przywołane przez Sąd I instancji uszkodzenia zderzaka samochodu nie sposób wykluczyć wersji zdarzenia przedstawionej przez oskarżonego M.. Wobec tego w realiach analizowanej sprawy istnieją istotne wątpliwości co do przebiegu analizowanego zdarzenia, które powinien powziąć Sąd Rejonowy. Konsekwencją tego winno być zwrócenie się do biegłego o fachową ekspertyzę, uwzględniającą w szczególności uszkodzenia obu pojazdów utrwalone na materiale fotograficznym.

Reasumując powyższe rozważania stwierdzić należy, że tok rozumowania Sądu I instancji, oparty na nie do końca wszechstronnej i kompletnej analizie okoliczności faktycznych, istotnych z punktu widzenia odpowiedzialności karnej oskarżonego, upoważnia do twierdzenia, że wyrok w sprawie niniejszej został wydany przedwcześnie. W kontekście tak przeprowadzonego postępowania dowodowego proces subsumpcji, rozumiany jako analiza ustalonego stanu faktycznego pod dyspozycję art. 177 § 1 k.k., nie mógł zostać przeprowadzony prawidłowo.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy zobligowany był uchylić zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu do ponownego rozpoznania, jak uczyniono w sentencji wyroku.

W ponowionym postępowaniu Sąd I instancji będzie zobowiązany do uzupełnienia zgromadzonych w sprawie dowodów o opinię biegłego lub instytutu zajmującego się rekonstrukcją zdarzeń drogowych, celem ustalenia okoliczności i przebiegu przedmiotowej kolizji. Następnie winien dokonać wnikliwej oraz samodzielnej analizy całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

W wypadku sporządzania pisemnych motywów wydanego wyroku, Sąd I instancji powinien w sposób staranny i wyczerpujący sporządzić uzasadnienie dokumentujące jego własny proces myślowy, który doprowadził tenże Sąd do wydania takiego właśnie rozstrzygnięcia. Sporządzając uzasadnienie Sąd Okręgowy powinien wystrzegać się wskazanych wyżej uchybień oraz mieć na uwadze argumenty podniesione przez obronę w wywiedzionej apelacji. Tylko bowiem rzetelne wywiązanie się ze wskazanych obowiązków umożliwi Sądowi Odwoławczemu kontrolę instancyjną orzeczenia oraz pozwoli zrealizować podstawowy cel postępowania karnego, jakim jest realizacja dyrektywy trafnej reakcji karnej.

SSO Jarosław Komorowski